

[Guldberg.]

skal ikke med, den skal ikke behandles på bare en nogenlunde rimelig måde. Dette er ikke til at forstå. Lad være, at ejerlejlighederne kan være dyr i mange tilfælde, men den er ud fra mange synspunkter den bedste boligform. Den giver mulighed for de bedste miljøer, og det er f. eks. for børnerige familier et utvivlsomt gode. Oplysningerne om boligmarkedet viser da også, at netop de boliger, som ejes af beboeren selv, klarer sig bedst, når det drejer sig om at få dem holdt ved lige og moderniseret og bragt op til dato.

Jeg ved godt, at man fra socialdemokratiets side hævder, at man skam heller ikke har noget imod det, men så kommer modspørgsmålet: hvorfor i alverden har man så noget imod det på dette punkt og i de uregulerede områder, hvor man klart erklærer at der ikke er problemer, og hvor der ikke er noget misbrug?

Denne modstand mod, at man kan have sin egen bolig, giver sig et af sine mærkeligste udslag i noget, som måske skyldes, at man ikke har været opmærksom på det. Derfor vil jeg ikke angribe boligministeren for det, for det er sådan set noget, der hører hjemme i den almindelige lovgivning. Men jeg vil gerne spørge, om boligministeren finder det rimeligt, at man opretholder bestemmelser, som i praksis betyder, at man afskærer lejere i andelsboligforetagender fra at være egentlige andelshavere i deres lejlighed? Nu er der en hel masse diskussion om og agitation både for begreberne beboerdemokrati og økonomisk demokrati, og jeg har da indtryk af, at man er meget positivt indstillet over for dette også i socialdemokratiet. Her ligger lige for et praktisk eksempel, hvor både lejerdemokrati og det økonomiske demokrati lader sig praktisere ved, at man som lejer af en andelsbolig bliver medejer af denne og dermed har en egentlig andel, i stedet for den narresut, man i virkeligheden stikker ud nu. Når jeg siger, jeg ikke vil angribe boligministeren specielt for denne regel — i hvert fald ikke før han har svaret på mit spørgsmål her — er det, fordi man jo må erkende, at det, der i virkeligheden hindrer det, er en praktisk hindring, nemlig det efter min mening helt mærkværdige, at hvis en lejer i en andelsbolig gik hen og fik en egentlig medejerstilling, skulle han

forhøje sin skattepligtige indkomst med et beløb for lejeværdi af egen bolig, et fiktivt tillæg, som i dette tilfælde ville være helt uforståeligt og selvfølgelig ufordelagtigt for ham. Jeg vil gerne konkret spørge boligministeren, om han synes, det er rimeligt, at man i den grad modvirker lejerdemokrati og økonomisk demokrati på boligområdet ved at opretholde en sådan regel.

Med hensyn til spørgsmålet om genudlejningsforhøjelserne vil jeg gerne sige, at jeg ikke kan se, at hele det problem, som har været anført som indvendning, er stort i forhold til den skævhed, der er i forvejen. Vi har store uligheder, og en vis udjævning af dem kunne komme på den måde. Men nu vil man føre det tilbage, og det må vi selvfølgelig finde os i. Når der er et flertal for det, kan vi jo ikke hindre, at det bliver gjort. Men også her bliver det noget vanskeligt at forstå, hvordan man egentlig vil få det til at harmonere med lidt mere langsigtede betragtninger.

Det gælder generelt om disse to lovforslag og de regler, de indeholder om ejerlejligheder og genudlejning, at de fører direkte i modsat retning af det, som i hvert tilfælde officielt er de politiske partiers erklærede langtidsmål med boligpolitikken. En boligløsning på lang sigt forudsætter jo en større frihed og en større bevægelse. Men her vil man have nye restriktioner også i de områder, der er uregulerede. Den forudsætter en større lighed. Men her vil man bevare og endda udbygge en ulighed. Modstanden fra venstres side skyldes ikke alene disse meget konkrete ting, men er sandelig også præget af, at vi synes, at selve dette, at man vil gå videre på den måde, i den grad er at bevæge sig i den modsatte retning af, hvad man er nødt til at gøre, hvis man skal have en løsning på længere sigt. Det føler vi alle et ansvar for at forsøge at komme frem til, og derfor kan vi ikke finde det rimeligt, at det skal gøres mere vanskeligt end højest nødvendigt.

Konkret vil jeg gerne om de ændringsforslag, der ikke er tiltrådt af hele udvalget, sige, at da venstre både er imod den hovedbestemmelse, der stod i det oprindelige ejerlejlighedslovforslag, og vil være imod de nye bestemmelser, således som de vil være, hvis ændringsforslagene bliver vedtaget, hvad de jo nok gør, vil vi indtage den konsekvente